

Klokkenluidersregeling Flevoziekenhuis

Preambule

Het Flevoziekenhuis vindt het van belang dat medewerkers op een veilige en adequate wijze (een vermoeden van) ernstige misstanden binnen het ziekenhuis kunnen melden, waar niet al een andere regeling voor bestaat. Voor deze uitzonderlijke situatie heeft het Flevoziekenhuis deze klokkenluidersregeling vastgesteld. De regeling is bedoeld om de medewerkers die een ernstige misstand melden te beschermen in de rechtspositie. De regeling geeft aan hoe ernstige misstanden moeten worden gemeld, hoe de melding moet worden behandeld en hoe de rechtsbescherming wordt geboden.

Met deze regeling voldoet het Flevoziekenhuis aan de - sinds 1 januari 2017 vernieuwde - Zorgbrede Governancecode. Deze code regelt dat de zorgorganisatie aanspreekbaar is op te goeder trouw gedane meldingen van redelijke vermoedens van onregelmatigheden respectievelijk van misstanden binnen de organisatie door werknemers en anderen die in een contractuele relatie tot de zorgorganisatie staan, zonder dat de melder daardoor geschaad wordt in zijn of haar rechtspositie. De per 1 juli 2016 van kracht zijnde mogelijkheden voor een melder om het Huis voor klokkenluiders in te schakelen zijn doorgevoerd (Wet Huis voor klokkenluiders).

Deze regeling geeft invulling aan de opdracht tot het toepassen van een meldings- en klokkenluidersregeling, met als doel bij te dragen aan de verbetering en zo nodig tot correctie van het eigen functioneren van de zorgorganisatie. Deze regeling is opgesteld aan de hand van het model klokkenluidersregeling Brancheorganisaties Zorg (van oktober 2016). De aangesloten brancheorganisaties in de zorg hebben de toepassing van de Governancecode als lidmaatschapsverplichting opgenomen. Met de toepassing van deze regeling geeft het Flevoziekenhuis uitvoering aan artikel 2.5.2. van de Zorgbrede Governancecode.

Hoofdstuk 1: Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

1. *Huis voor klokkenluiders*: het Huis voor klokkenluiders, als bedoeld in artikel 1 sub a van de Wet Huis voor klokkenluiders.
2. *Melder*: de werknemer en anderen die in een contractuele relatie tot de zorgorganisatie staan en voor wiens werkzaamheden de zorgorganisatie de verantwoordelijkheid draagt. Hieronder zijn mede begrepen uitzendkrachten, gedetacheerden en andere ingehuurd medewerkers.
3. *Een vermoeden van een onregelmatigheid*: een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden van een onvolkomenheid of ongerechtigheid van algemene, operationele en/of financiële aard die plaatsvindt onder verantwoordelijkheid van de zorgorganisatie. Het betreft onregelmatigheden die zodanig ernstig zijn dat die vallen buiten de reguliere werkprocessen en de verantwoordelijkheid van de (direct) leidinggevende overstijgen.
4. *Een vermoeden van een misstand*: een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden van een wantoestand, te weten een illegale of immorele praktijk, die plaatsvindt onder verantwoordelijkheid van de zorgorganisatie en waarbij een groot maatschappelijk belang in het geding is, in verband met:
  1. Een (dreigend) strafbaar feit, zoals diefstal, corruptie en valsheid in geschrifte;
  2. Een (dreigende) schending van wet- en regelgeving;
  3. Een gevaar voor de volksgezondheid, de veiligheid of het milieu;
  4. Een (dreiging van) bewust onjuist informeren van publieke organen;
  5. Een (dreigende) verspilling van maatschappelijke/collectieve middelen;
  6. Een (dreiging van) het bewust achterhouden, vernietigen of manipuleren van informatie over deze feiten.
5. *Raad van Bestuur*: degene(n) die is (zijn) benoemd als (lid van) het bestuur van de zorgorganisatie.
6. *Raad van Toezicht*: degenen die zijn benoemd als lid van de Raad van Toezicht van de zorgorganisatie.
7. *Raadsman*: de raadsman is iedere persoon die het vertrouwen van de melder geniet en op wie uit hoofde van zijn beroep of ambt een geheimhoudingsplicht rust omtrent het aan hem/haar gemelde.
8. *Vertrouwenspersoon*: diegene die door de Raad van Bestuur is aangewezen om als zodanig voor de zorgorganisatie te fungeren.
9. *Externe melding*: melding aan een externe derde persoon of organisatie als bedoeld in Hoofdstuk 3 van het vermoeden van een misstand.

Hoofdstuk 2: Interne procedure

Artikel 2.1 Vertrouwenspersoon

1. Op aanwijzing van de Raad van Bestuur wordt een externe vertrouwenspersoon benoemd die de melder van een vermoeden van een onregelmatigheid respectievelijk misstand kan raadplegen. Via het intranet van het Flevoziekenhuis wordt kenbaar gemaakt wie de externe vertrouwenspersoon is. De vertrouwenspersoon ondersteunt de melder en treedt op als procesbewaker bij iedere meldingsprocedure.
2. De vertrouwenspersoon is onafhankelijk en niet verbonden aan de organisatie.
3. De vertrouwenspersoon heeft geheimhoudingsplicht.

Artikel 2.2 Raadsman

1. De melder kan in het kader van de melding van een vermoeden van een onregelmatigheid respectievelijk misstand een raadsman inschakelen en zich desgewenst door deze laten vertegenwoordigen.
2. De melder kan daarvoor in eerste instantie terecht bij een van de klachtenfunctionarissen voor advies.
3. Vervolgens wordt bekeken in overleg met de klachtenfunctionaris/concernstaf en vertrouwenspersoon of inschakelen van een externe raadsman eventueel wenselijk is.
4. Indien de raadsman een werknemer is die in dienst is van de zorgorganisatie, dan:
5. Is op de raadsman de rechtsbescherming van artikel 21 van de Wet op de ondernemingsraden van toepassing.
6. Geldt een geheimhoudingsplicht voor de werknemer als raadsman terzake van de melding.

Artikel 2.3 Afdeling advies van het Huis voor klokkenluiders

De melder kan de Afdeling advies van het Huis voor klokkenluiders verzoeken om informatie, advies en ondersteuning.

Artikel 2.4 Interne melding

1. De melder doet de melding van een vermoeden van een onregelmatigheid of misstand als eerste stap bij de direct leidinggevende of diens leidinggevende.
2. Indien de melder naar redelijkheid en billijkheid niet gevraagd kan worden de melding aan de direct leidinggevende of diens leidinggevende te melden, kan de melder de melding doen bij de externe vertrouwenspersoon. Indien het vermoeden van een misstand is gemeld via de vertrouwenspersoon en de melder geen toestemming heeft gegeven zijn identiteit bekend te maken, wordt alle correspondentie over de melding verstuurd aan de vertrouwenspersoon en stuurt de vertrouwenspersoon dit onverwijld door aan de melder.
3. De leidinggevende of vertrouwenspersoon legt de melding schriftelijk vast met de datum waarop deze ontvangen is en laat die melding voor akkoord tekenen door de melder, die daarvan een afschrift ontvangt.
4. De leidinggevende of de vertrouwenspersoon zorgt dat de Raad van Bestuur onverwijld op de hoogte wordt gesteld van de melding van (een vermoeden van) een misstand en de datum waarop de melding is ontvangen. Indien de werknemer het vermoeden bij de vertrouwenspersoon heeft gemeld, brengt de vertrouwenspersoon tevens de leidinggevende van betrokkene (melder) op de hoogte, tenzij de melder geen toestemming heeft gegeven zijn identiteit bekend te maken.
5. Na ontvangst van de melding wordt zo spoedig mogelijk een onderzoek gestart door de Raad van Bestuur, (zoals nader uitgewerkt in [procedure intern onderzoek bij de klokkenluidersregeling](#)). Daarbij wordt door de Raad van Bestuur beoordeeld of een externe derde als bedoeld in Hoofdstuk 3 op de hoogte moet worden gebracht van het vermoeden van een misstand.
6. De voorzitter van de Raad van Bestuur betreft de bestuurssecretaris of manager HR bij de verdere interne procedure.
7. De Raad van bestuur stuurt binnen één week na ontvangst van de melding een ontvangstbevestiging aan de melder die een vermoeden van een onregelmatigheid of misstand heeft gemeld. De ontvangstbevestiging bevat het gemelde vermoeden van een onregelmatigheid of misstand en het moment waarop de melder het vermoeden aan de leidinggevende of vertrouwenspersoon heeft gemeld.
8. Indien de melding van een vermoeden van een onregelmatigheid of misstand het functioneren van de Raad van Bestuur betreft, meldt de leidinggevende of de vertrouwenspersoon dat vermoeden rechtstreeks aan de Voorzitter van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht behandelt een binnengekomen melding overeenkomstig het bepaalde in deze regeling, waarbij de desbetreffende bepalingen Raad van Toezicht moet worden gelezen in plaats van Raad van Bestuur.

Artikel 2.5 Standpunt

1. Binnen een periode van acht weken vanaf het moment van de interne melding, wordt de melder door de Raad van Bestuur schriftelijk op de hoogte gesteld van het inhoudelijk standpunt omtrent het gemelde vermoeden van een onregelmatigheid respectievelijk misstand. Daarbij wordt tevens aangegeven tot welke stappen dan wel maatregelen de melding heeft geleid. Het standpunt wordt geformuleerd met inachtneming van het eventueel vertrouwelijke karakter van de te verstrekken (bedrijfs)informatie en de ter zake geldende wettelijke bepalingen, zoals privacyregelgeving.
2. Als het standpunt niet binnen acht weken kan worden gegeven, wordt de melder door de Raad van Bestuur hiervan schriftelijk in kennis gesteld. Daarbij wordt aangegeven binnen welke termijn de melder het standpunt tegemoet kan zien. Deze aanvullende termijn mag maximaal vier weken bedragen.

Hoofdstuk 3: Externe melding

Artikel 3 Externe melding

1. De melder kan na het doorlopen van de procedure inzake de interne melding als bedoeld in Hoofdstuk 2 een redelijk vermoeden van een misstand melden bij een externe derde als bedoeld in dit artikel indien:
  - a. De melder het niet eens is met het standpunt als bedoeld in artikel 2.5 en van oordeel is dat het vermoeden ten onrechte terzijde is gelegd;
  - b. De melder geen standpunt heeft ontvangen binnen de termijn(en) als bedoeld in artikel 2.5.
2. De melder kan een redelijk vermoeden van een misstand met voorbijgaan aan de interne meldingsprocedure direct extern melden in de navolgende situaties waarbij sprake is van:
  - a. Acut gevaar, waarbij een zwaarwegend en spoedeisend maatschappelijk belang onmiddellijke externe melding noodzakelijk maakt;
  - b. Een situatie waarin de melder in redelijkheid kan vrezen voor tegenmaatregelen als gevolg van de interne melding;
  - c. Een duidelijk aanwijsbare dreiging van verduistering of vernietiging van bewijsmateriaal;
  - d. Een eerdere melding overeenkomstig de procedure van dezelfde misstand, die de misstand niet heeft weggenomen;
  - e. Een wettelijke plicht tot directe externe melding.
3. De externe derde in de zin van deze regeling is iedere persoon of (vertegenwoordiger van een) organisatie, niet zijnde de [Vertrouwenspersoon of een Raadsman](#), aan wie de melder te goeder trouw een vermoeden van een misstand meldt omdat naar zijn of haar oordeel er van een zodanig zwaarwegend maatschappelijk belang sprake is, dat dit belang in de omstandigheden van het geval zwaarder moet wegen dan het belang van de zorgorganisatie bij geheimhouding. Daarbij geldt dat de melding van het vermoeden van een misstand plaats dient te vinden aan die externe derde die daarvoor het meest in aanmerking komt, zoals de Inspectie voor de Gezondheidszorg, de Arbeidsinspectie of het Openbaar Ministerie. Onder externe derde wordt tevens verstaan de Afdeling onderzoek van het Huis voor klokkenluiders. De melder houdt enerzijds rekening met de effectiviteit waarmee die externe derde kan ingrijpen en anderzijds met het belang van de zorgorganisatie bij een zo gering mogelijke schade als gevolg van dat ingrijpen. De melder hanteert bij de invulling van de afweging en oordeelsvorming genoemd in dit artikel (3.3.) de norm van redelijkheid en billijkheid.

Hoofdstuk 4: Rechtsbescherming melder

Artikel 4

1. De melder van een onregelmatigheid respectievelijk misstand die met inachtneming van de bepalingen in deze regeling en te goeder trouw zowel in formeel als in materieel opzicht zorgvuldig handelt, wordt in zijn rechtspositie beschermd. Hieronder wordt verstaan dat de melder door of vanwege zijn of haar melding van een onregelmatigheid of misstand op geen enkele wijze wordt benadeeld in zijn rechtspositie jegens de zorgorganisatie.
2. Rechtspositionele besluiten, indien en voor zover deze verband houden met de melding van een redelijk vermoeden van een onregelmatigheid of misstand die in ieder geval onder de in lid 1 bedoelde rechtsbescherming vallen, zijn besluiten gericht op het:

- a. Verlenen van ontslag, anders dan op eigen verzoek;
  - b. Tussentijds beëindigen of het niet verlengen van een tijdelijk dienstverband;
  - c. Niet omzetten van een tijdelijk dienstverband in een vast dienstverband;
  - d. Verplaatsen of overplaatsen of het weigeren van een verzoek daartoe;
  - e. Treffen van een disciplinaire maatregel;
  - f. Onthouden van salarisverhoging;
  - g. Onthouden van promotiekansen;
  - h. Afwijzen van verlof.
3. Van formeel zorgvuldig handelen is sprake indien:
- a. De melder de desbetreffende feiten eerst intern aan de orde heeft gesteld als bedoeld in Hoofdstuk 2, tenzij dat in redelijkheid niet van hem/haar kon worden gevergd zoals voorzien in deze regeling;
  - b. De melder bij externe melding zoals voorzien in deze regeling de feiten op een passende en evenredige wijze bekend maakt.
4. Van materieel zorgvuldig handelen is sprake indien:
- a. De melder een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden heeft dat de betreffende feiten juist zijn;
  - b. De externe bekendmaking een maatschappelijk belang als bedoeld in Hoofdstuk 1 onder 3 in het geding is;
  - c. Het belang van externe bekendmaking in maatschappelijk opzicht prevaleert boven het belang van de zorgorganisatie bij geheimhouding.

Hoofdstuk 5: Geheimhouding

Artikel 5

1. Een ieder die uit hoofde van deze regeling informatie verkrijgt over de melding van (het vermoeden van) een misstand, is verplicht tot geheimhouding van deze informatie tenzij hij op basis van deze regeling of krachtens de wet bevoegd of verplicht is om die informatie aan een derde te verschaffen.

Hoofdstuk 6: Slotbepalingen

Artikel 6

1. Deze regeling treedt in werking op 13 juni 2013.
2. Deze regeling wordt algemeen bekend gemaakt en in IDOC opgenomen.

Toelichting

Preambule

Deze regeling draagt eraan bij dat zorgorganisaties zorgvuldig omgaan met een vermoeden van een onregelmatigheid of misstand. In deze regeling komt tot uitdrukking dat melders van potentiële onregelmatigheden of misstanden die te goeder trouw handelen, bescherming verdienen. Voor een zorgorganisatie is een voorziening voor het intern melden van vermoedens een belangrijk instrument om zo nodig haar verantwoordelijkheid te nemen.

Een goede regeling draagt daarmee bij aan een open organisatiecultuur waarin de medewerkers trots zijn op hun organisatie en daar loyaal en respectvol mee omgaan.

Deze regeling is uitsluitend bedoeld als noodprocedure in het geval een melding via de normale kanalen niet mogelijk of effectief is.

Hoofdstuk 1: Definities

Centrale begrippen

In de regeling staan twee begrippen centraal: het vermoeden van een onregelmatigheid en het vermoeden van een misstand. Een onregelmatigheid heeft betrekking op een ongewenste situatie van algemene, operationele of financiële aard binnen de zorgorganisatie.

Bij een misstand is sprake van een ernstige immorele praktijk, waarbij een groot maatschappelijk belang in het geding is.

Bij het vermoeden van een onregelmatigheid of ongerechtigheid betreft het aangelegenheden waarbij kenmerkend is dat het ernstige aangelegenheden betreft die niet binnen normale werkprocessen en/of met de eigen leidinggevende kunnen worden opgelost.

De interne melding geldt voor beide situaties. De mogelijkheid tot externe bekendmaking, het zogenaamde klokkenluiden, is voorbehouden aan de categorie ernstige immorele praktijken met een groot maatschappelijk belang. *De externe melding van het vermoeden van een misstand gebeurt niet toevallig of met het oogmerk van eigen belang: de klokkenluider heeft nadrukkelijk de bedoeling de noodklok te luiden om de gemeenschap te waarschuwen voor een specifieke, acute of dreigende misstand. Met de openbaarmaking dient de klokkenluider aldus het algemeen belang.*

Deze externe melding vindt op proportionele wijze plaats aan personen of organen die met het oog op effectief ingrijpen, het meest in aanmerking komen.

Hoofdstuk 2: Interne procedure

Rol Raad van Bestuur/Raad van Toezicht

Zowel het vermoeden van een onregelmatigheid als het vermoeden van een misstand betreffen aangelegenheden van een zodanige ernst, dat die tot de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur behoren. Daarom vindt de melding in principe aan de (voorzitter van de) Raad van Bestuur plaats. Betreft de melding het functioneren van de Raad van Bestuur, dan wordt de melding in behandeling genomen door de Raad van Toezicht.

Voor de zorgorganisatie is de interne melding een belangrijk instrument om zo nodig haar verantwoordelijkheid te nemen en in te grijpen. De ondernemingsleiding dient daarom tijdig kennis te dragen van vermoedens van eventuele onregelmatigheden of een misstand, zodat zij correctieve maatregelen kan treffen.

Vertrouwenspersoon

De organisatie kan er ook voor kiezen de melding bij een vertrouwenspersoon te laten plaatsvinden. Het Flevoziekenhuis heeft gekozen voor een externe vertrouwenspersoon. Op het intranet is kenbaar gemaakt wie dat is. Indien de melder de externe vertrouwenspersoon raadpleegt, is vertrouwelijkheid geborgd. Datzelfde geldt als de melder de melding via de vertrouwenspersoon laat lopen en hij te kennen geeft anoniem te willen blijven. De melder kan zich voor informatie, advies en ondersteuning ook wenden tot de Afdeling advies van het Huis voor klokkenluiders. Het bieden van de mogelijkheid om een vertrouwenspersoon te raadplegen, kan ertoe bijdragen dat de melding op de juiste wijze wordt gedaan. De onafhankelijke vertrouwenspersoon kan, naast het registreren en doorgeleiden van de melding, eventueel optreden als procesbewaker en kan een belangrijke raadgever zijn voor de melder. Zo kan de vertrouwenspersoon de melder behoeden voor procedurele fouten, samen met de melder de ernst van de melding beoordelen en de melder eventueel doorverwijzen naar andere instanties. De vertrouwenspersoon kan hierdoor een belangrijke bijdrage leveren aan de doelstelling van de regeling, dat een klimaat wordt geschapen waarin meldingen van onregelmatigheden of misstanden gewaardeerd worden.

Voor de goede orde wordt aangegeven dat de vertrouwenspersoon niet zelf de meldingsinstantie is, niet zelf klachten behandelt, geen oordelen velt, geen uitspraken doet en geen sancties kan opleggen.

Raadsman

Met een raadsman doelt de Stichting van de Arbeid op een persoon die uit hoofde van zijn functie tot geheimhouding is verplicht, zoals een advocaat. Een raadsman kan de melder adviseren over de passende weg voor de melding. Bovendien kan de raadsman hem/haar wijzen op eventuele risico's. De hier bedoelde raadsman heeft uit hoofde van zijn functie een geheimhoudingsplicht. De Stichting van de Arbeid wijst erop dat de melder die de door hem/haar vermoede onregelmatigheid of misstand in goed vertrouwen voorlegt aan iemand zonder beroeps- of ambtsgeheim, die de onregelmatigheid of misstand vervolgens in de publiciteit brengt, er rekening mee dient te houden dat hem/haar dat kan worden aangerekend. Als de zorgorganisatie ervoor kiest een ruimere omschrijving voor raadsman te hanteren dan de groep met een beroeps- of ambtsgeheim, dan is het raadzaam een geheimhoudingsplicht ter zake van het gemelde voor te schrijven.

Hoofdstuk 3: Externe melding

Kenmerkend voor de [klokkenluidersregeling](#) is de mogelijkheid tot externe melding van redelijke vermoedens van illegale of immorele praktijken die plaatsvinden onder verantwoordelijkheid van de zorgorganisatie en waarbij een

groot maatschappelijk belang in het geding is, aan personen of organisaties die daartegen effectief in kunnen grijpen.

Hoofdregeel daarbij is dat eerst de interne procedure omtrent een misstand doorlopen moet zijn.

Hierop zijn in de regeling echter uitzonderingen voorzien, bijvoorbeeld in situaties waarin dit in redelijkheid niet geveerd kan worden, er acuut gevaar dreigt of wanneer op grond van de wet een meldingsplicht bestaat, zoals aan het Openbaar Ministerie.

Externe melding is gerechtvaardigd als van een zodanig zwaarwegend maatschappelijk belang sprake is, dat het belang van de zorgorganisatie bij geheimhouding daarvoor moet wijken. Het klokkenluiden kan echter grote gevolgen hebben. De zorgorganisatie kan in diskrediet worden gebracht en schade lijden. Deels is schade vaak niet te voorkomen, wel kan onnodige schade voorkomen worden. Daarom dient externe melding van het vermoeden van een misstand plaats te vinden aan die externe persoon of organisatie die daarvoor naar redelijk oordeel het meest in aanmerking komt. Dit zijn primair organisaties als de Inspectie voor de Gezondheidszorg, de Arbeidsinspectie of het Openbaar Ministerie. Ook kan de melder extern melden bij de Afdeling onderzoek van het Huis voor klokkenluiders. Daarbij houdt de melder enerzijds rekening met de effectiviteit waarmee die externe derde kan ingrijpen en anderzijds het belang van de zorgorganisatie bij een zo gering mogelijke schade als gevolg van dat ingrijpen. De melder dient met andere woorden proportioneel te handelen.

Hoofdstuk 4: Rechtsbescherming melder

De rechtsbescherming van de te goeder trouw handelende melder vormt de kern van deze regeling. Die bescherming houdt in dat deze melder op geen enkele wijze wegens de melding van een vermoeden van een onregelmatigheid of misstand mag worden benadeeld in zijn of haar rechtspositie binnen de zorgorganisatie.

In de "Verklaring inzake het omgaan met vermoedens van misstanden in ondernemingen" van de Stichting van de Arbeid ligt de opvatting besloten dat anonieme melding zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Reden daarvoor is dat het niet mogelijk is de melder aldus aan te kunnen spreken en om nadere uitleg te vragen over de onregelmatigheid of misstand. Ook kan aan een anonieme melder geen rechtsbescherming worden geboden. Om deze reden voorziet deze regeling niet in anonieme melding.

Deze rechtspositionele bescherming betekent overigens niet dat zulke besluiten niet meer ten aanzien van een melder kunnen worden getroffen. Dit mag alleen niet indien en voor zover een dergelijk besluit verband houdt met een melding van een redelijk vermoeden van een onregelmatigheid of misstand.

Hoofdstuk 6: Slotbepalingen

De Raad van bestuur heeft de [klokkenluidersregeling](#) vastgesteld in zijn vergadering van 19 februari 2013.

Vervolgens is deze ter instemming aan de Ondernemingsraad en ter informatie aan de Cliëntenraad en raad van toezicht aangeboden.

De Ondernemingsraad heeft ingestemd met de regeling op 13 juni 2013, waarna hij in werking is getreden.